NUH DER PEYGAMBER DEMEZ

1 ŞUBAT 1950

SENE: 1 SAYI: 14

NUHUN Gemisi

TÜSTAV

Çarşamba Günleri Çıkar ★ HEDİYESİ 10 KURUŞ ★ Siyasi Mizah Dergisi

Patronlardan Para C.H.P. den Emir Alan Sendikalar

Şu İstanbul gazeteleri, ömürdür vallahi. Sütun sütun yer ayırdıkları hiç bir meselede esas nokta üzerinde durmak işlerine gelmiyor. Buna son bir misal Balat da bir kahvede yapılan mensucat işçilerinin kongresi tafsilâtının sabah ve akşam gazetelerinde yazılış şeklidir. O kongreye geç te olsa ben de gitmiştim. Kapının yanında kulak kabartmış duruyordum. Babıâlinin kâğıd tüccarlarının gönderdikleri muhabirler masalarının başında habire not tutuyorlardı... Ertesi günkü gazeteler o notların ne kadar enti püften olduğunu gösterdi. Şimdi benim de dinlediklerimi size nakledeyim:

Efendiler, bilmem kaç mensucat sendikasının birleşerek mucuda getirdikleri bir tekstil sendikası varmış bu sendika -Geçen sayımızda bahsettiği - miz C. H. P. li sendikadır- bütün arkadaşlarını hükûmetin politikasına ayak uydurmağa zorluyormuş. Kongrede açıklandığına göre tekstil sendikasının başkanı baklayı ağzından çıkarmış. Demiş ki:

«— Çalışma Bakanı bizim adamımızdır.

Buna gülmek mi lâzım ağlamak mı?

Hani bazı büyük otellerin garsonları olur, sınıfını unutan bu garsonlar:

— Falan vekil gelir hep benim masama oturur. Der ve böbürlenir.

Bu sendikacı da:

— Ben falan vekilin hizmeti ni gören bir garsonum demesi gereken o sınıfını kaybetmiş işçi gibi.

— Ben Çalışma Bakanının hizmetkârıyım. Diyeceği yerde kendi kendine gurur payı ayırmış. Sonra bu sendikacı bir şey daha yapmış:

Sendikasına binlerce lira teberrü toplamış.

— İyi etmiş diyeceksiniz değil mi?

Fakat bağlı olduğu işçi sendikasına kimlerden bağış temin etmiş biliyor musunuz? Patronlardan. Evet evet çalıştığı müessesenin sahibinden ve üyelerinin bulunduğu fabrikaları işletenlerden binlerce lira almış.

Hakikatı gören bir işçi kongrede bağırarak sordu:

— Sorarım size: patronundan açıktan para istiyen sendika başkanı kendisine minnet borcu olduğu iş verene karşı arkadaşlarını himaye ve müdafaa edebilir mi ?

Hele bir işçinin Çalışma Ba-

(Devamı 3 üncüde)

İFLASIN EŞİĞİNDE

1949 yılı Amerika için her bakımdan başarısız bir yıl olmuştur. Politika alanındaki başarısızlıkları bir yana bırakalım İktisat, alanında buhran işaretleri bu yıl büsbütün belirdi. Başkan Trumanın son demeci bu bakımdan pek mânalı.

Başkan, bütçede 5 milyarlık açık olduğunu; 1948 yılı ile kıyaslanırsa, hem istihsalin, hem de ticaretin azaldığını itiraf ediyor.

Rakkamlar verelim: Çelik istihsali yüzde 28; makina istihsali yüzde 21; maden istihsali yüzde 32; tekstil istihsali yüzde 27 nisbetinde düşmüştür. Tarım mahsullerine dair rakkam yok elimizde. Yalnız çiftçinin eline bu yıl geçen yıldan yüzde 10 dan daha az para geçtiğini biliyoruz.

Amerikada istihsalin genel olarak azalması, işsizlerin de sayısını çoğaltmıştır. Bugün 4 milyonu tam, 10 milyonu yarı işsiz olmak üzere, Amerikada 14 milyon işsiz vardır ki, bu da işçi toplamının üçte biri eder.

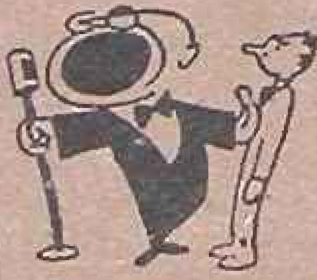
Fakat, bu düşmelere rağmen Amerika hâlâ iç pazarlarının satın alma güçünden fazla istihsal yapıyor. Ve yeter mikdarda karşılık mal almadığı için, bu istihsal fazlasının dış pazarlara sürülmesi de kolay olmıyor. Marşal plânı sayesinde ihracat yapmak imkânını bulduğu halde, Amerikanın dünya ticaretindeki payı yüzde 26 dan, bu yıl yüzde 21'e indi.

Amerika iflâs uçurumunun tam kenarında olduğunu dehşetle görüyor. Ve bunun içindir ki, bir tarafdan harp hazırlıkları yaparken, bir tarafdan da peykleri üzerindeki baskıyı arttırıyor. Marşal plânı idarecisi mister Hoffman yardım(!) gören memleketleri tek bir Amerikan pazarı haline getirmek için, bunlardan, ithalâtlarının yarısını serbest bırakmalarını istemişti; daha geçenlerde. Bunun da bir netice vermiyeceği anlaşılmış olaca ki, bu usul tatbik bile edilmeden, Amerika bu sefer ithalâtın bütün bütün serbest bırakılmasını istiyor. Pek nazik ve pek sayın dış işleri bakanımızın uçarak gidip katıldığı 19'lar konferansı, işte bu yeni isteği yerine getirmek için toplanmıştır. Amerika ayrıca peykleri arasındaki ticaretin karşılıklı mahsubunu yapacak ve borçları altın yahut dolar olarak toplıyacak, bir çeşit kli -

(Devamı 4 de)

Grev Hakkı istemeyen işçi yoktur!

Öğrendiğimize göre Çalışma Bakanına « Biz grev hakkı istemiyoruz» diye çekilen telgraflar C. H. P. den maaşlı sendika liderleri ve patronlar tarafından işlerinden çıkarılmak tehdidi ile elde edilmektedir.

Tehditlere boyun eymiyen işçiler bu soytarıları kovmakta ve telgraflar ancak satılmış sendika liderlerini temsil etmektedir.

Gazeteler ve radyo vasıtasiyle yanlış aksettirilmeye çalışılan bu durumu halk hizmetinde olan gazetemiz açıklamıyı vazife bilir.

Politika bu!

Batı Almanya hükûmetinin sözcüsü Alman hükûmet adamlarının her gün başka türlü söz söylemeleri üzerine istifa etemiş Hay mankafa herif hay; Yahu politika bu Bizim memelekete gel de bir gör. Her gün değil, her saat fikir değiştirirler. Lâflarının başı sonu tutmaz

Anlaşılan sizinkilerde aynı hastalıktan muzdarip Lâkin bizde de böyle sudan (!) sebeplerle istifa etmek âdeti olsa C. H. P. iş başına oturtacak adam bulamaz.

İçi bizi yakar!

Pek nazik Dışişleri Bakanımız, pek zarif eşleri bayan Sadak'la birlikte, 19 lar konferansına katılmak üzere Yeşilköyden havalanmadan önce «Cumhuriyet» muhabirine:

«Türkiyenin dışardan görünüşü, bir kelime ile pek güzeldir» buyurmuşlar

Doğrudur, şu korkunç manzarası memleketin uzaktan görünmez. Açlıktan, türlü hastalıklardan kırıntılar; pırtılar içinde sürünen işsiz kafileleri; hay-

vanlarla beraber mağara kovuğunda yaşayanlar; halkı sevdikleri için zindanlarda yatanlar; bütün bu içtimai yaralar bulutlara yükselince siliniverir gözden. Yolcu uçağının puf koltuğunda sınıf farkı yoktur. Herkes lüks ve bolluk içinde eşittir.

Evet, doğru... Güzel görünür uzaktan. Fakat Dışişleri Bakanlığı koltğundan da güzel görünüyor ki, pek zarif ve pek sayın sadak dışarı çıktıktan sonra tekrar geri dönebiliyorlar.

Alnımızın Kara yazısı

Bütün harp yılları boyunca şu kanımızı iliğimizi emenKarborsadan harp bitince kurtuluruz diyorduk. Nerede: Karaborsa yetişmiyormuş gibi birde arkasından «Kara Kuvvet» yetişti. Birdenbire irtica hortlayıverdi. Karınca duası gibi yazılar mı çıkmadı, Mecliste ezanlar mı okunmadı, modern üniversitelerimizde ilâhiyat fakülteleri mi kurulmadı, neler, neler...

Biz daha şöyle kendimizi toparlayıp neye uğradığımızı anlamadan başımıza iki senedir bir de Kara Kış musallat oldu Kara Borsanın, Kara Kuvvetin elinde inleyen millet için şu son iki senenin kara kışı «Kap Kara» bir kış oldu... İlâçsızlıktan, bakımsızlıktan, açlıktan ölenleri toprak almıyor artık... Hani fakir fukara da her ölen için ilân vermeği âdet edinse idi mevcut gazete sayfaları ölüleri yazmaya yetmezdi.

Bu kara kışta bir de «Karabekir» in mevludu. İnsanın kara günlerdemiyiz diyeceği geliyor.

Alnımızın kara yazısı!

İstibdat memurları kadar da mı olamıyorsunuz?

Büyük mizahcı Ahmet Rasimin yazılarını karıştırdığımız sırada aşağıdaki fıkrayı okuyunca altında lüks otomobili ile fukara mahallelerine boş vaatlerle nasihatler dağıtan valimiz aklımıza geldi: Yazıyı aynen alıyoruz:

«Devri İstibdatta galiba Balat civarındaki fukarayı ahaliye sadakayı seniye tevzii hakkında irade çıkmış... Mabeyn ricali meyanında namus ve haysiyetile mâruf bir zat d amemur edilmiş. Dalgın dalgın yürürken biri aşinalık etti, döndüm, baktım... Bu zat...

— Efendimiz böyle nereye?

Anlattı.

— Fakat epice uzak yerdir. Yayan nasıl gidecek-siniz?

— Ne yapayım kayığa binemem.

— Arabanız...

— Evet arabam... Benim arabamla aç halkın içine nasıl girmeli? Mahaza uşak eski bir kira arabası bulacak... Bilmem ki nasıl geçikti...

Dedi, arabanın vürudu üzerine ayrıldı idi.

Demek ki samanın okkası beş, arpanın otuz paraya olduğu zamanlarda fakrü ihtiyaca hürmet gösterenler var imiş!»

Demokrasi gösterişi yapan valimiz ibret alsın!

Dünyada Neler Oluyor?

Çin işi ve dolap cephesi: - Öküz öldü ortaklık ayrıldı-Palazlanan Alman sermayecileri Amerikalı ortaklarına kafa tutmaya başladı

Şu Çin işi dolar cepyesini al lak bullak etti. Amerika kesenin ağzını açmıştı ya bir vakitler: 8 milyar dolardan çok parası battı bu işte. Milliyetçi general Şan-Kay-Şek'i tutmuştu. Elâ gözleri için değil tabii. Çini kocaman bir Amerikan pazarına çevirsin diye...

Olmadı. Evdeki pazar çarşıya uymadı. 450 milyonluk sabırlı Çin halkı, illâllah! dedi sonunda. İşçiler, köylüler, ziraatciler silâha sarıldıkları gibi, önce Japonları, sonra da Amerikan kölesi Şan-Kay-Şekle ortaklarını yurtdan kovdular. Kovmakla da kalmadılar. Eğer Amerikalıların, İngilizlerin eskisi gibi Çini sömürmelerine izin veren, bu yabancı sömürücülerle ortaklık eden bir hükümet korsanlardı Çan-Kay-Şekin kafasını ezenlere, Amerikalıların, İngilizlerin bir diyeceği olmazdı...

Öküz Öldü Ortaklık Ayrıldı!

Amerikan milyarlarına dayanan Çan-Kay-Şek ve ortakları yıkılınca; bazirgânlar birbirine girdiler...

Amerikanın hâkim çevreleri ikiye ayrıldı. Dışişleri bakanı ile mister Trumanın temsil ettikleri çevreler: «Zararın neresinden dönersek kârdır. 6 milyarımızı yedi şu Çin işi, artık yeter. Zaten Amerikan halkı da illâllah dedi. Parayı kaybettiğimizi kabul edip çıkarımızı başka yerlerde arıyalım» diyorlar. Ama askerlerle silâh fabrikatörleri bu fikirde değil. Onlar diyorlar ki: «450 milyon Çinliyi elden kaçıramayız. Bu dünyadaki insanların dörtte biri eder. Böyle bir pazar her zaman ele geçmez. Çan-Kay-Şek mağlûp olabilir. Onun yerine bir başkasını bulup işe devam etmeli. Amerikan doları her kapıyı açar. Çinliler arasında satılık yeni vicdanlar bulunabilir elbet. Parayı veriz, nifak çıkarır, kaybettiğimiz paraları yine ele geçiremesek bile Amerikan halkının sırtından Çinlilere silâh satıp işlerimizi yürütürüz ya!» diyorlar...

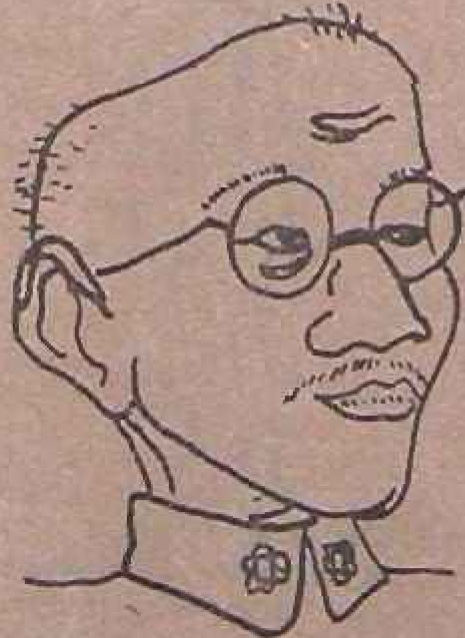
Şimdiye kadar dış politikada söz birliği eden Demokratlarla Cumhuriyetçilerin arasına, kara kedi işte böyle girdi Amerikada...

İngilizlerin Attığı Kazık!

Amerikalılar birbirini yiyip dursunlar. İngilizler fırsatı kaçırmadılar: Çin Halk Hükûmetini tanıdılar...

Dostluk başka alış veriş başka. «Amerika Çinden elini, eteğini hazır çekmişken dedi, İngilizler, Mao-Tse-Tung'a hele bir el uzatalım. Gerçi eskiden olduğu gibi Çin pazarları elbet açılmaz bize. Ama dışarıdan alacaklarını bize sipariş etseler o da kâr!» dediler ve Mao-Tse-Tungu tanıdılar...

(Devamı 4 üncüde)

YAH- YES

(Büyük Mizahcı Ahmet Rasim Birinci Dünya harbi sonunda İngilizlerin İstanbulu işgalleri sırasında aşağıdaki yazıyı yazmıştı. Sanki bugün için yazmış gibi tapzate!)

Yalnız kelimatın değil, edevatın bile bir devri, bir devranı var!... İnsan biraz düşündü mü, biraz da felsefe denilen hardaliyeden bir iki yudum aldı mı, natıkanın vücud ve akıldan müstesna bir vaziyette kaldığına hüküm ediyor!...

Bir kaç gün evvel makamı tasdikte işittiğimiz:

— Yah!

lar ne oldu?... ne olacak?... bir baskı derhal:

— Yes!.....

lere döndürdü. Şimdi moda bu:

— Yes!.....

Filvaki (Yah) a nisbetle biraz uzubeti var.

— Yes!.....

bir daha

— Yes!.....

Oh!.. Bir daha mı?.. Elverir artık!.. Mektepte ayak talimleri yaptığımız esnada muallimimiz çulpa harekâtından dolayı kızdığı rufekadan birine mücazat olmak üzere:

— Yerinde evetle!...

der, biçare iki eli yanında olduğu halde bulunduğu noktada ileri, geri gitmeksizin yürür gibi ayaklarını *muttasıl kaldırıp basardı. Bana o zamanın anlayışı* neticesi olarak:

— Evetlemek.

Denirdi. O zamandan bu zamana kadar kırk sene geçti. Yine ayni talim, ayni emir.

— Yah

— Yes

İkisi de (evet)!... Fakat biri:

— Yerinde durma! marş marş yürü!... atla, saldır öl! Diyordu. İkincisi ise:

— Dur! Çekil!.. Yoksa.....

Mânasını ilham etmekte...

— Oh!... Ye... S!.....

Bundan böylede:

— Yes!...

Mademki Grev isteyen yok Mesel . .e yok.

Gördünüz mü işi, Sirer ne güzel konuşuyor, yana yakıla nasıl anlatıyor Türk işçisinin grevden nefret ettiğini. Yani Halk Partisinin sözüne bakılırsa Türk işçisinin baş düşmanı grevdir. eh, Sirer de Demokrat adam; mademki işçi grev istemiyor o da vermiyor.

Peki, mademki öyle, mademki Türk işçisi grev yapmak istemiyor, kolayı var, grev hakkı verilir o da bu hakkı kullanmaz. Halk Partisi söylediğine inanıyorsa, grev hakkını tanımakta mahzur yok, nasıl olsa bu hak kullanılmayacakmış madem ki, münakaşaya ne hacet...

Hem grev bir gaye değil bir vasıtadır, daha iyi bir geçim, daha geniş haklar uğruna kullanılan bir vasıta. Halk Partisinin sözüne bakılırsa yer yüzünde Türk işçisi kadar mesut bir insan yok, nazar değmesin, hiç bir eksiği filan gösterilemez. öyle ise grev hakkı verilsin bu hak kullanılmayacak ki, öyle ya, ne isteği olabilir işçinin: zaten içgüveyinden hallice...

Fabrikaya veremli olarak giriyor, demir gibi iyileşmiş çıkıyor fabrikadan. Çalışma saatleri derseniz, hiç yok, en kısa mesai saatleri bizde, yorulmaması için kapı dışarı ediliyor. Ondan sonra ihtiyarlık sigortası sayesinde yüz yaşına bastığı gün haftada bir simit satın alabilecek. Daha ne istenir. Başka ne olabilir işçinin isteği?...

Verin şu hakkı bitsin, baksanıza «sendika» reisleri grev yapmıyacaklarına yeminler ediyorlar, mesele yok zaten!

Neler görüyorlar?

Ankara Dil - Tarih - Coğrafya Fakültesinden bir grup Pakistana gidecekmiş. Hatırladığımıza göre yine aynı fakülteden bir grup geçen senede İtalyaya gitmişti.

Bu gezilere iştirak eden öğrenciler yatırı sayılır miktarda para ödemek zorunda olduğundan bu imkânlardan parasız öğrenciler istifade edememektedir; bu bir. Gezilere katılanlardan bir kısmı, gezilerin gaye ve ehemmiyetini takdirden uzaktır; bu da iki.

Çoğu gittikleri memleketlerin iktisadi ve içtimai durumları, harp sonu meseleleri şöyle dursun, branşlarının icap ettirdiği tetkikleri bile lâyıkı veçhile yapmadan vatana avdet ediyorlar Binaenaleyh bu gezilere iştirak edecek öğrencilerin itina ile seçilmiş olması hem memleket istifadesi hem de döviz meselesi dolayısiyle şarttır.

Geçen sene İtalya gezisini müteakip öğrencilerden bir kaçı ile temas etmiş ve İtalya intibalarını kısaca anlatmalarını rica etmiştik. Keşke etmemiş olsaydık.

Gençler, bize koskoca İtalyadan bula bula ne anlatsalar beğenirsiniz?

Kadınların kol altları ile bilmem nerelerindeki kılları hiç almadıkları, plâjlarda bikini mayolarının giyildiği, bir paket sigaraya satın alınan sokak kadınları ve umumhaneler...

Eşe kArısı

ŞİMDİ ANLADILAR.

— Fahri Kurtuluş grev isteyenler bizden değiller miş...

— Nihayet akılları başlarına geldi desene... Seçimler yaklaşırken milletin kendilerinden olmadığını anladılar. .

Halk Partisi propaganda yapıyor!

Emniyet Müdürümüz 26 Ocak da verdiği bir demeçte «vukuat tamamile azalmış vaziyettedir» diyor...

Bir gün evvelki «Gece Postası» nın ilk sayfası baştan başa şu havadislerle dolu:

Tophanede hiç yüzünden bir cinayet

3 zorba bir randevu evine saldırdı

İki kardeşin idare ettiği şebeke

Beyoğlunda dün geceki baskın

Bir baskında dört sivil polisle boğuşan eroinci aile

Giresunlu Parlak Ahmet keşke iskambil oynamasa (dim, dedi...

Acaba Emniyet Müdürümüz mü yanılıyorlar, yoksa Halk Partisinin çığırtkanı «Gece Postası» Halk Partisi propagandası mı yapıyor?

C.H.P. Nasıl Kazanıyor?

Bütün gazeteler muhalefeti tutuyor Zavallı C. H. P. nin elinde şu bir türlü satılmayan Ulus ile bir Son Telgraf var. «Son Dakika» ile «Gece Postasına» diyecek yok ama bunlarla yola çıkılacağına aklım almıyor.

Bütün kuvvet muhalefette olduğu halde yine C. H. P. kazanacak.

Bu nasıl oluyor.

Bana kalırsa keramet Halk Partisinin propagandasında değil, muhalefetin boş ve mânasız oluşunda: İktidarı ne ki muhalefeti ne olsun?

TÜSTAV

Ölüm Ticaretinin Cilveleri

Vatanseverlik Limited Şirketi

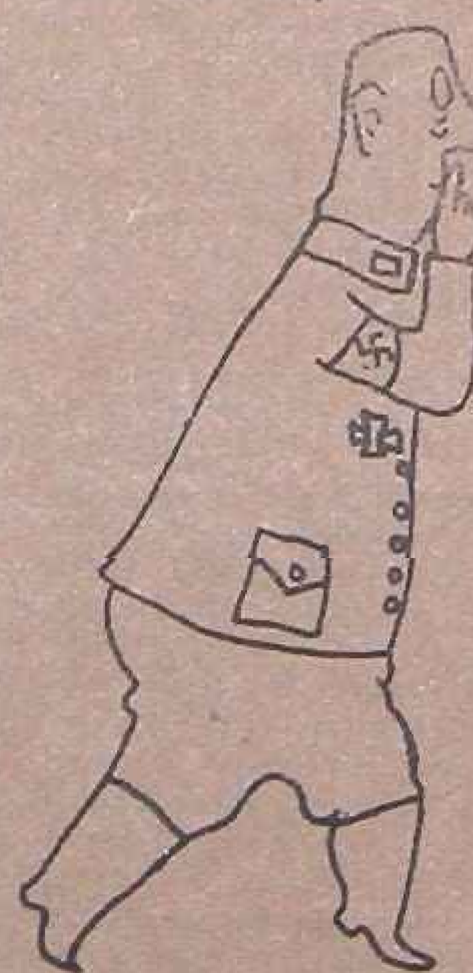
Son dünya harbinin en civcivli zamanındayız. 23 Ağustos 1943 tarihli Newsweek dergisinde her vatansever Amerikalıyı heyecandan tirtir titretecek bir reklâm vardır: Bu reklâmın yukarı kısmında bir pilot sert ve kat'î bir ifade ile okuyucunun yüzüne bakmakta...

Arka plânda, yerde, kuyruğu parçalanmış bir uçak duruyor. Genç pilot okuyucuya hitap ediyor:

«Geride kalanlara bir kaç kelime söylemek istiyorum. Sabahleyin uçuşa çıktığımız zaman altı uçaktık... Bana gelince, ben de burada olmıyabilirdim, fakat buradayım. İşte bundan dolayı geride kalanlara bir iki söz söylemek istiyorum. Bindiğim uçağı yapanlara teşekür etmek istiyorum. Bizim hayatımız sizin uçakların imalinde gösterdiğimiz itinaya bağlıdır. Siz, benim uçağımı gayet dikkatle yapmış olduğunuz için bir sefer daha yapmama imkân verdiniz!..»

Bundan sonra ilânı veren (Curtiss Wright Corporation) ilânın altına şu sözleri ilâve ediyor:

« Bu kahraman Amerikan askerine, biz, Curtiss Wright fabrikası, diyoruz ki: . . . seni uçuştan alıkoyacak hiç bir ihmalde bulunmayacağız. Biz ustalığımızı bu harpte göstereceğiz- uçağın her bir parçasını her bir cıvatasını ayrı bir itina ile yapacağız ve sana vazifeni başartacağız.»

Bir de madalyanın ters tarafı..

Gelelim bir de işin hakikatine...

Bu ilânın dergide çıkışından bir ay evvel Amerikan Kongre üyelerinden mürekkep bir komisyon Adalet Bakanlığı Harp İhtikârları Dairesine bir rapor vererek (Curtiss Wright Corporation) u «kusurlu, düşük kalitede ve fena uçak motörleri imal ve bunları hükûmete teslim» etmekle ittiham etmişti. Kumpanya sahte muayene raporları tanzim etmiş ve bir teslimatı muayenesiz yaptırmıştı.

Raporda, kumpanyanın Lockland fabrikasında yapılan motörlerin çatlak olduğu, yüzde 25 inin 3-4 saatlik bir tecrübe uçuşundan sonra bozulduğu; yedeklerin muayenesiz sevk olunduğu bildiriliyordu. O zamanki Amerikan Harb Bakanı mister Robert Patterson komisyon raporunun neşrolunduğu gün Curtiss Wright fabrikası mamullerinin muayenesinden fena neticeler alındığını kabul etmişti. Bu suretle Bakan komisyon raporunu teyit etmiş oluyordu.

O sırada Curtiss Wright Amerikan hükûmetinden harb siparişleri alan ikinci en büyük müteahhit firma olduğu halde bu kepazeliği ancak bir, iki küçük gazete sütunlarına geçirdi...

Nevyorkta çıkan Militant isimli küçük bir gazete şunları yazmıştı:

«Truman raporu (Kongre komisyonuna o zaman Truman başkanlık ettiği için komisyona bu ad verilmişti) gösteriyor ki Curtiss Wright ilânlarında millî hisler değil, kâr hisleri yer almıştır. Fabrikanın sahipleri harbi kazanmak istiyorlar... Fakat onlar için daha mühim olan şey, fabrikadaki işçilerin durumunu ve savaş alanlarındaki yurttaşlarımızın hayatını düşünmeksizin, mümkün olduğu ka -

(Devamı 4 de)

Haftanın Balonları

Cumhuriyet - Amerikada şiddetli bir soğuk hüküm sürmekte

Nuh - Bakın her iki memleket ne kadar birbirine benziyor

Cumhuriyet - Amerikan Ekonomisinde 10 milyar açık

Nuh - Bu bakımdan da hiç farkımız yok

Cumhuriyet - Muhtaç Avrupa memleketlerine bedeli mukabilinde yardım yapılacak

Nuh - Bu şekildeki yardımı (!) da Amerikalılardan öğrendik.

Cumhuriyet - Et fiyatları yükseliyor

Nuh - Hani şu vali sahiden korkuttu karaborsacıları!

Vatan - Celepler bildiğini okuyacak

Nuh - Bir de biz bildiğimizi okursak, görürler onlar hanyayı konyayı

Cumhuriyet - Gecekondu işi politika mevzuu yapılmıyacak.

Nuh - Tabii Halk Partisi hariç

Vatan - C. H. P. ile D. P. milletvekilleri arasında anlaşmazlık

Nuh - Aman nasıl olur bir yanlışık var

Cumhuriyet - C. H. P. ve D. P. arasında yakınaşma temayülü.

Nuh - Ha şöyle!.

Vatan - C. H. P. en Demokrat parti imiş

Nuh - Allah için öyledir

Vatan - Amerikadan satın alınan gemiler

Nuh - Atar iflâs topunu yer gök inler!

Çamurname

(Pir Sultan Aptal ağzile)

Ot benim Celâlim ot
Senin aslın çamurdandır,
Çamur dersem gönüllenme
Köprülü de çamurdandır.

Ey Halk Partisinin yâri
Parti ça'dı iktidarı,
İktidarın koltuğu da
O da yine Çamurdandır.

Uran gitti, seçim bitti
O parti dünyayı yuttu
Muhalefet bir ok attı
O da yine çamurdandır.

Tatlıdır mebusluk eşiği
Gözleri kararttı ışığı
D. P. nin beşiği
O da yine çamurdandır.

Yeter benim Nuh'um yeter
Dertlilere derman katar
Yobaz sana dik dik bakar
Çünkü o da çamurdandır!

C. H. P. den EMİR ALAN SENDİKALAR...

(Baş tarafı 1 ci sayfada)

kanının işçileri memurlardan daha müreffeh gösteren cümlelerine karşı verdiği cevap pek enfesti. Bay Sirer demiş ki:

— Memurlar senede 250 gün çalışırlar. Halbuki ihtiyarlık sigortası senede 200 gün çalışan işçilere bir çok haklar tanıyor.

Bakınız bir işçi buna ne cevap verdi:

— Memur günde sekiz saat çalışır ve işlerini gündüz yapar. Halbuki biz işçiler, hem gece yarılarına kadar çalışırız hem de en az on iki saat iş başında kalırız. Bu hesaba göre sekiz saatlik iş günü hesabiyle biz 360 günlük bir senede 450 gün çalışıyoruz demektir.

İş veren karşısında bizim silâhımız olan çalışma kuvvetimizin mermisi yoktur. Çünkü bize grev hakkını tanımıyorlar. Mermisiz bir silâh hiç bir işe yaramaz. Fakat iş verenin lokavt silâhı vardır istediği zaman bizleri çalıştırmıyor. Bazı iş yerlerinde, işçiler kanunen 48 saat çalışıp 48 saatlik ücret alması lâzım gelirken, işçileri 30-36 saat çalıştırıyor ve o kadarlık ücret ödüyor. Bu lokavt değil de nedir?

Bir başka işçi şunları belirti:

— İcabedince bu vatanı müdafaa edecek bizleriz. Memleketin her türlü kahrını biz çekeriz. Cephelerde ölenlerde bizleriz. Fakat yarınımızdan asla emin değiliz. İçimizde daima işsizlik korkusu vardır. Biz iki şey istiyoruz: İşsiz kalmak korkusundan kurtulmak ve çalışamaz hale geldiğimiz zaman dilencilik yapmamak.

İşçilerin bu konuşmalarını baltalamak istiyen bir çok işçiler kapının yanında bekliyordu. Ben aralarında bulunduğum için hür işçilerin sözlerini dinlerken nasıl homurdandıklarını ve nasıl diş gıcırdattıklarını duyuyordum. Bu hâl Çalışma Bakanına grev istediklerini bildiren telgraf sureti okunduğu vakit son haddini buldu. Şaşkına dönen baltalayıcılar birer ikişer sıvışınca ben de kongreden ayrıldım. Vapura bindiğim vakit içimde yenemediğim bir his bana:

— Yaşayın be çocuklar dedirtti.

Yaşlı bir çımacı sordu:

— Hangi çocuklar yaşasın?

— Haklarını arıyanlar dedim.

Çımacı coşkun bir sesle:

— Sen de yaşa öyleyse dedi.

Adres bırakmadan ölen mükellef

Bir vergi memuru aradığı adamın ölümünü öğrenir, evrakın altına şu şerhi vererek iade eder: ,

«Adres bırakmadan öldüğü için tahsilât yapılamamıştır.»

Ne akıllı mükellef değil mi?

MEKTUP — Nuh Dede Eliyle Dokumacı Ahmede

Kardaşım Usta.

Senemden yeni bi mektup aldım, kış kıyametten pek perişan olmuş, giyecek yok, yakacak yok, yiyicek yok, diyo. Neylersin? Ben gurbette, o köyde, ikimiz de yoksul. Barabar olsak, hadi neyse emme, ayrılık büsbütün zor. Kurtlar kövee indi diyor, Senem, çalı çırpı toplayamaz oldum, sen olsan korkmazdım diyo, sen olsan güççük hastalanmazdı diyo, sen olsan herşey başkalaşır diyo. Diyo, diyo ya, doğru değel ona öyle geliyo, kurda kışa karşı elden ne gelir, hastalık lokman hekimin emrinde, bende hekimlik para mı var... Nedir ki çulu çekince, iki kişi bir kişiden kolay ısınır, nedir ki, güççük ölür mola deyince, bak bak neler düşünyo denir, trup gibi maşallah denir, bişetteğel denir, dün o kadar değeldi emme bugün zararı yok denir, dedesi gibi yüz yaşında ölecek denir, denir işte, iyilik umulur...

Kervankonmazın kışı yamandır usta, öylesine kar yağar ki düzde, kövü göremen, dünya batar, kaybolur. Açlık olmasa, yaza dek toprak altında bi delikte yat uyu. Ormandan odun kesemen, kessen başına belâ gelir, kestin diyelim beş saatlik yoldan odun taşı karda tipide, taşı da öl yarı yolda... Taşımazsan otur da don evin içinde, ölümlerden ölüm beğen Ölünmüyor, ölüm yok da sürünmek var, eziyet çekmek var, usanmak var darı dünyeden... Beni sorarsan halim kötü buranın kışı pek o kadar değel se de gocuk yok, olmayınca birez ayaz olsa öksürük tepiyo, Kerestecilerde odunlar rüzgârı kesiyo, orda arabaları yüklüyoruk, beş on kuruş ele geçiyo. Ne çok odun yakıyo eloğlu, paran olacak, yükle diyecen ara bacıya şo kötükleri, get Kevrankonmaza üç gün üç gece yol yürü Seneme teslim et, selâm söyle, Veli Yılmaz gönderdi de, heç merak etmesin de, yakısın güççükte bişet kalmaz de. olacak şey değel emme.

Veli YILMAZ

Ölüm ticaretinin cilveleri

(Baş tarafı 3 üncüde)
dar süratle ve mümkün olduğu kadar fazla para kazanmaktır. Hükûmet memurlarının ve nüfuzlu gazetelerin derhal Curtiss Wright'in yardımına koşmaları, onların da fabrikanın bu görüşüne iştirak ettiklerine delâlet eder. Truman raporu yalnız Curtiss Wright kumpanyasının değil, bütün bir kapitalist sınıfın aynı câniyane plânlar peşinde koşutuklarını gösterir.»

Yine Nevyorkta çıkan PM şunları yazıyordu:

«Bu memlekette harp gayretimizi kendi kârları için satan hainleri kurşuna dizdirecek bir kanun yok mudur?»

Harb muhtekirleri ile içli dışlı olmuş bulunan hükûmet bu dolandırıcılara vere vere ne ceza verdi, Para cezası. Bir senatör bu para cezasını «devede kulak» diye vasıflandırmıştı.

Hükûmeti nasıl elde ederler?..

Ölüm tüccarları böyle kötü malzemeyi hükûmete nasıl satarlar, teslim ederler? Malzemeyi satın alanları para vesair şekillerle elde etmek veya bulara kendi adamlarını geralara kendi adamlarını getirmek suretile...

Bilhassa kadroların birdenbire arttığı harb zamanında bir çok teknik işlerin başına hususî müesseselerde çalışmış adamlar tayin edilir ve silâh tüccarları bu vaziyetten istifade ederler.

Bir misal: Evvelce bahsettiğimiz meşhur Vickers Armstrong fabrikasının harbten evvelki müdürü (Sir Charles Craven) Amerikadaki denizaltı komisyonuna yazdığı bir mektupta şöyle diyor:

«Mektubunuzun 4 üncü paragrafına gelince, bu hususta taliinizin açık olmasını temenni eder ve hükûmet tersanelerinden birkaçını kapattırabileceğinizi umarım. Eski dostumuz Percy Addisonun şimdi tersane müdürü olduğunu bilmem işittiniz mi? Bu vazifeyi almasına ben şahsen, çok yardım ettim. Ve zannederim ki bu mevki için ideal bir adamdır. Her ne kadar bu yeni mevki kendisinin ticaret hayatından çekilmesi demek ise de eğer vaziyeti iyi idare ederse bu mevki sayesinde 10 senelik hayatını garantilemiş olur. Kendisinin mühimce bir serveti olmadığını düşünürseniz bunun ne demek olduğunu her halde anlarsınız. Buraya geldiğiniz zaman sizinle benim, kendisi ile John'u bir ziyafete çağıracağımızı ve tayinini tes'it edeceğimizi kendisine söyledim.»

Sir Charles Craven başka bir mektubunda Amerikalı meslektaşına şunları yazıyor:

«Donanma nezaretinden bir, iki veya üç gemi için teklif istiyorlar. Armstrong Whitworth'dan (o sıralarda Vickers'in satın almak üzere bulunduğu başka bir şirket) da teklif istemişler. Armstrong'la mutabık kaldık: Bizim tezgâhlarda yapılmak şartile istediğimiz fiyatı verecek. Ben Armstrong'un bizimkinden daha yüksek fiyat vermesini doğru buluyorum. Çünkü ihale hangimize yapılırsa yapılsın gemi bizim tezgâhlarda inşa edilecektir... Her ikimize de sipariş verilse de tezgâhlarımızda yapılacak gemilerin adedi altıya çıksa. Bu hususta Amirallik taahhüdler müdürü ile konuştum. Kendisi eski bir dostumdu ve siparişin bu şekilde verilmesine o da tarafdardır. Geçen sene bize altı denizaltı siparişi verdiren de odur.»

Bu mektubuyazan, silâh fabrikatörü Sir Charles Craven, 1941 haziranında Başbakan Çörçil tarafından uçak imalât Bakanlığı umumî müfettişi tayin olundu. Dünyaca malûm olduğu üzere Vickers şirketi uçak imalâtında en ileri giden firmalardan biridir. 13 haziranda silâh fabrikatörünün tayinini bildiren Daily Express gazetesi Sir Charles Craven'nin vazifelerinden birinin harb kazançlarını kontrol etmek olduğunu söylüyordu.

Sir Charles Craven Bakanlıkta on iki ay kaldıktan sonra sıhhî sebepler ileri sürerek istifa etti. Fakat istifa eder etmez, her nasılsa sıhhati birdenbire düzeldi, Vickers ve English Steel kumpanyalarının başkanlığındaki vazifelerinin başına döndü.

(Gelecek sayıda son yazı: Harp kazançları!..)

IFLASNI EŞIGINDE

(Baştarafı 1 incide)
ring sisteminin kurulmasını da teklif ediyor.

Maksadın, Amerikanın kapısını çalan buhranı, Marşal plânına dahil memleketlere ciro etmek ve bunları tam mânasile köleleştirmek olduğu apaçık. Ve bu hengâmede, bizim gibi hâlâ orta çağların araçlarile ziraat yapan memleketlerin, ilk ağızda tamamiyle yutuluvereceği daha da açık.

NUH

Sahibi ve bu nüshada yazı işlerini fiilen idare eden:
NAHİT ÜSTEMİR
İdare Yeri:
Ankara Cad. No: 37, kat: 3
Mektup Adresi:
Posta kutusu 12. Tophane,
İSTANBUL
ABONE ŞARTLARI:
Seneliği: 480 Krş
Altı aylığı: 240 Krş
Dizgi: Anıl Matbaası
Baskı: Dobra Matbaası

DÜNYADA NELER

(Baş tarafı 2 de)

Iş Çinle Bitmiyor!

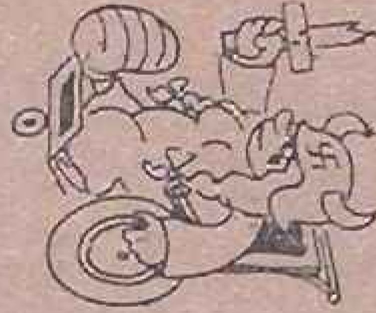
Halk bir kere uyanmıya görsün. Arkadan Çin Hindi sökün etti. Bu koca memleketi de Fransız bazirgânları elinde tutar. Ve burada Bao-Day adında bir kral fransız menfaatlerine hizmet etmek için iş başına getirilmiştir. Çin Hindi kavuçuk yetiştirir. Çin Hindinin fakir halkı köle gibi bedavadan urup eksiğine fransızlar için çalışır. Kavuçuklar Fransız Bankasile sayılı bir kaç bazirgânın malıdır. Bao Day hazretlerine de münasip bir yüzde verirler...

İşe bakın ki, Çin halkının başındaki sömürücüleri kovması, Çin Hindindeki harekete yeni bir hız verdi. Görülmedik zulümlerle tutunan fransızlar güç duruma düştüler. Halk hareketinin başında olan Ho-Şo-Mihi yeni Çin halk hükûmeti, Çin Hindinin meşru hükûmeti diye tanıdı. Çin Hindi halkı hem Fransızlara, hem de kukla kral Bao-Daya karşı savaşıyor...

Asya Temizleniyor!

Yerli ve yabancı Halk düşmanları tarafından yüz yıllardır sömürülen Asya halkları artık zincirlerini kırmaktadırlar.

Tehlikeyi gören Amerikalılar Japonyaya, Filipinlere; İngilizler de el altından Hindistane satılıyorlar...

Almanya Meselesi:

Amerikan, İngiliz ve Fransız sermayecilerini çatıştıran bir mesele de şu Almanya işidir. Harpten sonra Amerikalılar, Nazilerin suç ortağı olan sanayicileri ortaklıklar kurarak fabrikaların, bankaların başına getirdiler. İngilizlerin para sıkıntısı çekmelerinden faydalanarak İngiliz işgal bölgesindeki Alman fabrikalarını da eski sahiplerine iade edince Amerikalılar, durumа hâkim oldular. Fransızlar da kendi işgal bölgelerini berikilerle birleştirdiler. Işgal masraflarını Amerikalılar ödediği için; «parayı veren düdüğü çalar» deyip işleri ele aldılar. Alman ağır sanayii Amerikalıların himmetiyle, böylece dirildi. Ilk zamanlar Amerikalılar durumdan memnun göründüler. Bir yandan Alman sanayiine ortak oldukları; bir yandan da avuçlarında tuttukları, yahut avuçlarında tuttuklarını sandıkları Batı Almanya hükûmeti ile Ingilizleri ve Fransızları tehdit ediyorlardı.

Fakat, bal ayı günleri uzun sürmedi. Palazlanan Alman sermayecileri Amerikalı ortaklarına kafa tutmağa başladılar. Saar bölgesi yüzünden de Fransızlar ayak diremeğe başladı. İngilizler Fransızlara hak veriyordu. İşler arap saçına döndü. Öylesine ki sonunda Amerikan işgal bölgesi komutanı Mc Clay baklayı ağzından çıkardı. Dedi ki efendim: «Naziler Almanyada teh'ar bir kuvvet olmıya başladılar. Çünkü bu eski nazileri bizler iş başına getirdik!»

Buyurun bakalım! Hani nazilerin iş başına getirildiği Batı Almanyanın nazilerden temizlenmediği bir takım kötü niyetlilerin propagandası idi? Yoksa Amerikalı general de kızılların emrine mi geçti? Hakikat şudur ki: kendi halklarını ve yabancı halkları sömüren ve her biri kendi mallarını sürmek için rakibinin ayağına karpuz kabuğu koyuyor!

Neyi tutsalar ellerinde kalıyor. Çünkü iki dünya savaşı halkların gözünü açmıştır artık.

Bir yerli rejisör, yerli filmin nasıl çevrildiğini anlatıyor!..

Rejisörü stüdyonun film çekilen yerinde buldum.

— Bendeniz gazeteciyim dedim. Nuhun gemisi adına sizinle filmciliğimiz hakkında görüşmek üzere geldim. Yani Şahsi düşünceleriniz...

Film çevirmek için hangi, muharrirleri tercih ediyorsunuz?

— Vallahi okumaya pek vaktim olmuyor. İşden baş alamıyoruz ki. Son olarak geçen sene çevirdiğim filmin senaryosunu okumaya başladım, hattâ yarısına kadar da geldim bir an evvel bitirmek istiyorum. Sonunu öyle merak ediyorum ki.

— Ay, film çevirmedinit mi?

— Çevirdim.

— Eh o halde nasıl oluyorda sonunu bilmiyorsunuz?

— Sizde pek tuhafsınız. Hiç film çevrilirken bulunmadınız galiba.

— Maateessüf.

— Anlatayım, son sahnede bir kız, bir oğlan bir aşık bir de hizmetçi vardı, Senarist bu sahnede kız ölür diye tutturdu. Ben mevzuu iyice bilmiyordum ama, bu ölümü san'at bakımından pek faydalı bulmadım. Oğlan ölsün dedim. Buna operatör itiraz etti. İllede âşık ölsün diye direndi. Bu arada patron geldi. Ticarî bakımdan hepsinin göbek atması lâzım parayı ben veriyorum diye asıldı. Hemen rejisörlük otoritemi kullandım, aşıkı oğlana, oğlanı kıza öldürttüm kızı da balkondan düşürdüm ve bütün bu sahneye şahit olan hizmetçiye de kederinden göbek attırarak meseleyi kökünden hallettim. Şimdi söyleyin bana bu kadar hengâmede ben filmin sonunun ne olduğunu nasıl anlarım?

— Peki ,sizce bir filmin muvaffak olabilmesi için hangi tip mevzulara bağlı olmalıdır?

— Eh! Bu kadarına da pes doğrusu. Birader filmin de mevzuya bağlı olduğunu ilk defa senden işitiyorum.

— Yani filmle mevzuun alâkası...

— Yok efendim, yok tabî, Allah, Allah... Dinle bir film nasıl yapılır bilirmisin? Patron gelir ben bir yerli film istiyorum der. Bu alelekser dokuz kısım olur. Bir kadın bir de erkek bulunur. Şimdi iş gelir bu ikisinin karşılaşmasına, film de burada başlar zaten, demek birinci kısım bu.

— Tamam.

— Tamam ya. Onlar karşılaşır, kadın bir şarkı söyler erkek ona âşık olur, erkek bir şarkı söyler kadın ona âşık olur. Oldu mu ikinci kısım.

— Oldu!

— Tabii bu aşkı kuvvetlendirmek lâzım, değil mi?

— Evet.

— Eh al baştan.

— Aldık.

— Oldu üç, şimdi araya kıskançlık girmeli ki bir şeye benzesin.

— Anladım, bir erkek daha giriyor.

— Gördün mü, o da bir şarkı söyler, başlar kıskançlık.

— Etti dört.

— Kuvvetlendir.

— Beş

— Bir de göbek

— Altı.

— Kuvvetlendir.

— Yedi

— Sıra ölümlere geldi. Vurdurt hepsini birbirine.

— Etti sekiz.

— Kuvvetlendir.

— Aman efendim, adam kalmadı. kimi öldürteceğiz?

— Canım müşkülât çıkarma kuvvetlendir sen.

— Peki kimi öldürteyim yahu?

— Hey Allahım, dirilt birisini, faraza biraz evvel ağır yaralanmış olsun.

— Olur a!

— Hah şöyle, şimdi öldür onu da.

— Tamam, film dokuz kısım oldu.

— Gördün mü? Filmle mevzuun alâkası varmıymış?

— Kusura bakmayın, cehalet.

Dedim ve millî rejisörümüzü san'atile başbaşa bırakarak, çekildim.

TÜSTAV